

Poezie pro děti

Část 1.

(Počátky české poezie pro děti)

15. – 18. století

- Pouze mimoestetické funkce
- Populární abecedáře

Počátek 19. století

- České národní obrození – poezie pro děti stále podřízena výchovným a vzdělávacím cílům
- Už poezie intencionálně určená dětem
- Poezie jako protipól kramářských písní
- **Vojtěch Nejedlý** (1772 – 1844)
- **Josef František Miloslav Rautenkranc** (1776 – 1817)
- **Jakub Jan Ryba** (1765 – 1815)
- Slovesný folklor
- Tvorba klasiků neintencionálně četbou dětí a mládeže (Puchmajer, Čelakovský, Mácha, Erben, Havlíček, později Hálek, Neruda aj.)

30. a 40. léta 19. století

- Inspirace folklorem
- **Josef Franta Šumavský** (1796 – 1857)
- **František Doucha** (1810 – 1884)
- **Karel Alois Vinařický** (1803 – 1869)
 - Kněz, literární kritik, básník
 - Sbírká *Kytka, dárek malým čtenářům* (1842)
 - *Druhá kytka básní* (1845)
 - *Kytka básniček* (1852)
 - Tluče bubeníček, Ivánku náš

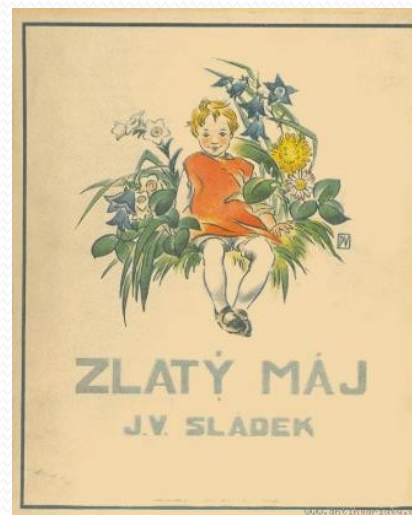
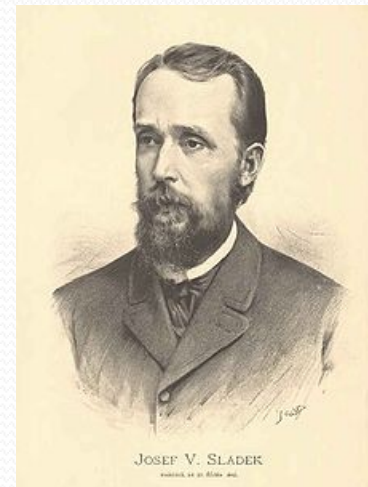

80. a 90. léta 19. století

- Umělecky kvalitní poezie pro děti a mládež
- Její zakladatelé:
 - J. V. Sládek
 - K. V. Rais
 - J. Kožíšek

Josef Václav Sládek (1845 – 1912)

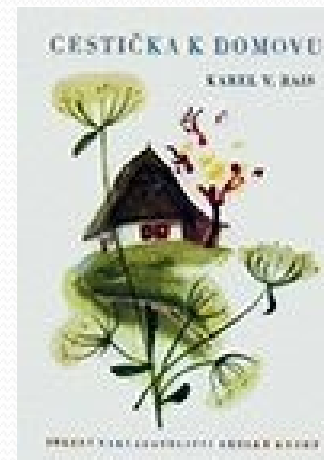
- Básník, překladatel
- Inspirace folklorem, venkovem, vlastním dětstvím, rodičovstvím, láskou k matce i vlasti
- Tematiku dětství zahrnul i do své tvorby pro dospělé
- Spolupráce s hudebním skladatelem Karlem Bendlem (1838 – 1897)
- Sbírka *Zlatý máj* (1887)
- Sbírka *Skřivánčí písně* (1888)
- *Zvony a zvonky* (1894)
 - Lesní studánka
- Výbory – např. *Zlaté slunce, bílý den*

Karel Václav Rais (1859 – 1926)

- Učitel
- Básník, prozaik
- Látky z národní minulosti: sbírky *Listy z české kroniky* (1880), *V záři minulosti* (1881)
- Lyrická tvorba: *První květy* (1881), *Doma* (1883), *Dětský ráj* (1889)
- Báseň *Cestička k domovu*
- Výbory – např. *Cestička k domovu*, *Zvířátka a lidé*

Josef Kožíšek (1867 – 1933)

- Venkovský učitel, básník
- Mnoho sbírek – např. *Oku i srdéčku* (1891)
- B. *Polámal se mraveneček*
- Vytváření čítanek: *Poupata* (1913), *Ráno* (1919, s J. Tůmou), *Studánka* (1924)
- Výbory: např. *Na výsluní*

